

Pályázat

Paksi Deák Ferenc Általános Iskola intézményvezető (magasabb vezető) munkakör betöltésére

Azonosító szám: KLIK/160/314-7/2017

Samay László

**Földrajz-rajz-pedagógia szakos általános és középiskolai mesterpedagógus
szaktanácsadó, közoktatási vezető**

2017. 03. 25.

5. Pedagógiai és vezetői hitvallásom, vezetői kódexem

Az elkötelezettség és szakmai felelősségvállalás a szakmai fejlődésért tanári kompetenciaterületet figyelembe véve mondhatom: A több mint harmincéves szakmai gyakorlatom alatt igyekeztem szaktárgyi és módszertani tudásomat napra készen tartani, illetve pedagógiai tevékenységem eszköztárát bővíteni. Mindezeket figyelembe véve a pedagógiai hitvallásom: „A közészerű tanár magyaráz. A jó tanár indokol. A kiváló tanár demonstrál. A nagyszerű tanár inspirál.” (William Arthur Ward).

Vezetői hitvallásom megfogalmazása egy mondatban lehetetlen vállalkozás, mint annak a felsorolása, hogy mi mindennel kell foglalkozni egy igazgatónak. A törvényi előírás szerint egy személyben felelős az intézmény szervezeti és szakmai fejlődéséért. Az általa betöltött szerephez megfogalmazott feladatok többségét nem saját maga, hanem a pedagógus kollegáival kooperálva, de minden esetben felelősséggel tartozik az intézményben folyó összes munkafolyamatért. Előírt feladatainak egy részét átadhatja. Munkáltatói jogok gyakorlása alapján döntési joga van. Mindezek egy kétirányú pozíciót jeleznek az igazgató számára megfelelés a pedagógusok és a tanulók, valamint a fenntartó felé.

A vezetői hitvallásom meghatározását egy 15 pontból álló vezetői kódex formájában képzelem el, amely egy sikeres vezető képet vázolja fel:

- Az igazgatónak legyen elképzelése arról, hogy mit akar és legyen tehetsége azt megvalósítani.
- A hatályos jogszabályok ismerete, figyelembevétele és alkalmazása mellett a rendelkezésre álló költségvetésből hatékonyan gazdálkodjon. Forrásbővítő magatartásával állandóan innovatív helyzetbe hozza az iskolát.
- Aki képes az erőforrások racionális felhasználását és működtetését nem a pozíciójából eredő kényszerítő hatalom által kényszeríti ki, hanem a kooperatív, jogi, jutalmazó, személyiségből eredő, tudás és befolyásolásból eredő hatalom alkalmazásával éri el.
- A konfliktusok kezelése érdekében Morton Deutch konstruktív konfliktuskezelési szabályrendszerét alkalmazza a mobbing jelenség teljes kizárásával.
- Menedzseri szerepet töltsön be operatív feladatok, pénzügyek, munkatársak és információk terén.
- Tartsa és ápolja az iskola partnereivel a kapcsolatot.
- Reagálni kell a változásokra és azt irányítani.
- A vezetői feladatok differenciált elosztása mellett adjon át felelősséget is.

- Minden dologra figyeljen technikai és pedagógiai állapotra egyaránt.
- Állandó tanulással biztosítsa fejlődését és bővítse motivációs repertoárját.
- Az iskola minden dolgozóját figyelembe véve csapatot kell építeni, hogy növelhesse maga és az intézmény teljesítését.
- A dolgozók és saját munkáját meg kell tervezni, ki kell osztani, ellenőrizni kell, visszacsatolást kell adni és szükség esetén módosítani.
- A tevékenységek értékelésekor értékeljen pozitívan és objektívan.
- Vegye észre a felmerülő problémákat és azokat lehetőség szerint kooperatívan oldja meg.
- Figyeljen az iskola rendjére, tisztaságára.

A vezetői kódex felsorolás természetesen nem teljes, de ahhoz, hogy egy iskola minden területen magas színvonalúan (hatékonyság, eredményesség, méltányosság) működjön nem elég egy elkötelezett vezető, az irányítása mellett szükség van egy olyan nevelőtestületre és technikai dolgozókra, akik azonosulni tudnak a vezetővel és a kitűzött célokkal, feladatokkal, valamint egy demokratikus vezetőre és Quinn szervezeti-kultúra modelljét figyelembe véve támogató és innováció orientált kultúra jegyeire.

6. Vezetői és szakmai helyzetelemzésre épülő fejlesztési programterv

Az iskola nevelési-oktatási cél és feladat tevékenység elemeinek figyelembe vételével, értékelésével, reflektálásával állítottam össze az intézmény vezetésére vonatkozó programtervet. A program megvalósítását az iskola pedagógusainak és technikai dolgozóinak aktív közreműködésével és segítségével kívánom megvalósítani, építve a város és az iskola szellemi, fizikai, tárgyi, anyagi, pszichés és morális erőforrásaira, valamint meglévő és leendő kapcsolatrendszerére.

Az intézmény pedagógiai programjában fontos alapelvnek tartom a gyerekek szeretetén alapuló, a tanulók igényeit és jogait egyaránt figyelembe vevő és tiszteletben tartó, valamint értékteremtő és tanulóközpontú pedagógiát.

Az iskolában elsődleges szerepet kell, hogy kapjon a személyiségfejlesztés, az önállóságra, az öntevékenységre, az általános műveltség megszerzésének igényére, a reális önismeret és önértékelés kialakítására, a kitartó munkához való igény (szorgalom, pontosság, kitartás, igényesség) és az együttműködési készség kialakítására való nevelés.

A célrendszer meghatározásánál fontosnak tartom a tanulók szükségleteinek figyelembe vételét, a tehetség és képesség kibontakoztatását, a szociális hátrányok, beilleszkedési magatartási és tanulói nehézségek csökkentését.

Az alapfunkciók ellátása mellett alapcélnak tekintem egy olyan iskola megteremtését, amely a kor társadalmi – az iskola használóinak – igényeinek is megfelelő alapismereteket nyújt.

Az alapvető és kiemelt feladatok közé sorolom az alábbiakat, melyeket feltétlenül szükséges megvalósítani:

Az alapvető feladatok megvalósításához szükséges:

- Pozitív érzelmi légkör létrehozása és fenntartása az intézményben, ahol a pedagógusok és a tanulók jól és biztonságban érzik magukat.
- Általános műveltség közvetítése, tanulási készség, ok-okozati összefüggések felismerésében való jártasság, valamint kapcsolatteremtő képesség fejlesztése.
- Fontos a tanulóknak az ismeretszerzési vágyat felkelteni, önképzésre ösztönözni és ehhez olyan pedagógus tudjon segítséget adni, aki magas szintű általános műveltség, kiemelkedő szaktudás és követendő magatartás jellemez.

- Tisztelet, megbecsülést ébreszteni az emberi értékek (család, erkölcs, egymás tisztelete, másság elfogadása) iránt.

A kiemelt feladatok között kell, hogy szerepeljen:

- Tehetséggondozás.
- A műveltségi hátrányok csökkentése.
- A társadalmi beilleszkedés segítése.
- Az egészséges életmód igényeinek kialakítása.
- A természeti és a társadalmi értékek tisztelete és megbecsülése.

A nevelés és oktatás a tanuló és a tanár közötti tanulási és tanítási folyamatok, kölcsönhatások eredménye. Arra kell törekednünk, hogy az oktatás folyamán meghatározó, befolyásoló és példateremtő tényező legyen az egész nevelési és fejlesztési folyamatban a pedagógus személye.

A pedagógiai alapelvek és célok megvalósításában a vezetőknek és a nevelő testületnek támaszkodni kell a családban folyó nevelésre és hagyományaira.

Értékteremtő és értékközpontú iskolát szeretnék a pedagógus kollegákkal együttműködve létrehozni, ahol a hazafiaság, az erkölcs, a testi-lelki egészség, a felelősségvállalás másokért, a környezettudatosság és a demokrácia, mint elfogadott és megbecsült érték jelenik meg.

Törekednék arra, hogy a különböző társadalmi rétegekből érkező tanulók tanulásának optimális feltételeit megteremtsük. A tanórákon és tanórán kívüli foglalkozásokon jó kommunikációs készségű, biztos tárgyi tudású, kreatív tanulókat kell nevelni.

Fontos feladatnak tekintem, hogy a tanulók legyenek képesek és érezzék igényt a tankönyvi anyagon kívüli információk megszerzésére. Ezt elősegíthetjük azzal, hogy a tanórán kívüli foglalkozások (könyvtár, számítástechnika, szakkörök, pályázati lehetőségek megteremtése) széles választékával megismertetjük a tanulókat és részt vállalunk a lehetőségek kihasználásának támogatásában is.

A tehetséggondozást a pedagógiai munkánkban döntő fontosságúnak tekintem. Ehhez biztosítani kell a gyengébb tanulók felzárkóztatását, fokozott figyelmet kell fordítani a kooperatív és a differenciál tanulásirányítás szervezés szervezeti formáinak szélesebb körű alkalmazására.

A pedagógiai munka hatékonyságának növelése érdekében fontosnak tartom az együttműködő innovatív munkahelyi légkör kialakítását. Továbbá a pedagógusok kapcsolatának, együttműködésének szorosabbá tételét az iskola és a családok, az iskola és a város vezetői között, valamint a pedagógusok egymás közötti emberi kapcsolatainak

erősítését. Egy olyan munkahelyi légkör kialakítását tervezem, amelyben a pedagógusok kapcsolata egymást segítő, innovatív és ez megnyilvánul a közös programok tervezésében, szervezésében és megvalósításában is.

7. Az iskola adatai és feladatai

Az intézmény neve: Deák Ferenc Általános Iskola.

Az intézmény fenntartója és működtetője: Klebelsberg Intézményfenntartó Központ, Szekszárdi Tankerületi Központ.

Feladat ellátási helyei:

- Székhelye: 7030 Paks, Tolnai u. 19.
- Telephelye: 7030 Paks, Dózsa György út 91.

Típusa: általános Iskola.

OM azonosító: 036273.

Az intézmény tevékenységi körei és feladatellátási területei.

A. Székhely:

- Köznevelési alapfeladatok: általános iskolai nevelés-oktatás.
- Felső tagozat.
- Német nemzetiséghez tartozók általános iskolai nevelése-oktatása, nyelvoktató nemzetiségi nevelés-oktatás.
- Többi tanulóval együtt nevelhető, oktatható sajátos nevelési igényű tanulók iskolai nevelése-oktatása.
- Évfolyamok száma: 5-8. évfolyam.
- Iskolai könyvtár ellátásának módja: saját szervezeti egységgel.

B. Telephely:

- Köznevelési alapfeladatok: általános iskolai nevelés-oktatás.
- Alsó tagozat.
- Német nemzetiséghez tartozók általános iskolai nevelése-oktatása, nyelvoktató nemzetiségi nevelés-oktatás.
- Többi tanulóval együtt nevelhető, oktatható sajátos nevelési igényű tanulók iskolai nevelése-oktatása.
- Évfolyamok száma: 1-4. évfolyam.

8. Infrastruktúra és tárgyi feltételek

Az iskola feladatellátási helyei két egymástól körülbelül 1 kilométer távolságra található a Tolnai út 19. és a Dózsa György 91. szám alatt. A székhelyen és a telephelyen 222 tanuló nyolc osztály, tanulócsoportban került elhelyezésre. A székhelyen lévő iskolaépület hat tanteremmel, technika, informatika, német, fizika, kémia szaktantermekkel, valamint fejlesztő teremmel, közösségi teremmel, két konyhával, orvosi szobával, stúdióval, könyvtárral és sportcsarnokkal rendelkezik. A telephelyen nyolc tanterem, két német szaktanterem és tornaszoba található. Az iskola tanterem száma megfelelő, bővítésre nem szorul.

A 2013/2014-es tanévtől felmenő rendszerben órarendbe iktatva heti öt testnevelés óra tartására megfelelő infrastruktúra áll rendelkezésre. A néptánc, a sportkör, illetve az úszásoktatás biztosítása profilbővítést eredményezett.

A székhelyen lévő könyvtár rendelkezik a különböző információhordozók használatához, a könyvtárhasználat nyilvántartásához szükséges eszközökkel: televízió, videó, magnó, lemezjátszó, CD és DVD lejátszó, számítógépek Szirén könyvtárprogrammal. A könyvtár pedagógiai tevékenysége a könyv és könyvtárhasználati ismeretek tanításán túl a könyvtárhasználatra épülő szokások, foglalkozások, szakkörök megtartásának előkészítési feladatait képezi. Az iskola könyvtári állományának frissítésére, gyarapítására szükség van pedagógiai, szakmódszertani kézikönyvek, illetve helytörténeti kiadványok valamint módszertani innovációkat bemutató digitális interaktív anyagokat rendszerező feladatbank létrehozása vonatkozásában.

A magas nyelvi óraszámok miatt célszerű lenne németnyelvű labor létrehozása. A tárgyi és eszközállománybeli fejlesztések során további tantermek IKT eszközökkel való bővítése szükséges. Az iskola folyosóján, aulájában közösségi terek létrehozása célszerű. A sportcsarnok eszközfejlesztése a folyamatos feladatok sorát kell, hogy képezze, illetve a telephelyen lévő betonozott területen az Európai Unió szabványainak megfelelő játszóudvar udvari suli fitness eszközökkel (terheléses bicikli aszimmetrikus tolózkodó, tekerős csiga, lábtoló-, sífutó- és lépegető gép), kézilabda pálya és kosárlabda palánk kialakítása.

9. Humánerőforrás, személyi feltételek

A nevelőtestület, a tanító pedagógusok az iskolai és oktatási ügyek legfontosabb tanácskozó és döntéshozó közössége. A Deák Ferenc Általános Iskolában a pedagógusok létszáma 21 fő (18 nő, 3 férfi). A pedagógiai munkát segítők száma 2 fő, iskolatitkár és pedagógiai asszisztens. Az alsó és a felső tagozaton a tanítók és tanárok megfelelő szakképzettséggel rendelkeznek. Az intézmény biológia-technika szakos pedagógusának nyugdíjazása következtében a szakpár szakos ellátottsága nem megoldott. A megüresedett szakirányú álláshely meghirdetésre került. Jelentkező nem volt, ezért átmenetileg a technika órák egy része fel lett osztva. Ennek következtében a technika tantárgy oktatását nem szakképzett technikaszakos tanárok látják el. A technikatantárgy óráinak másik részét fél állásban óraadó látja el. Óraadók látják el még a biológia, a földrajz, a természetismeret és az ének tantárgy oktatását.

A nevelőtestület tagjainak többsége Ped1, néhányan Ped2 és egy fő Mesterpedagógus fokozatban van, a szakvizsgával rendelkező (fejlesztő, gyógytestnevelő, mérés-értékelés, mentor, közoktatás vezető) pedagógusok száma 7 fő.

Jelenleg a tantestület tagjai közül senki nem tanul szakvizsga vagy új szakszerzésére vonatkozólag. Portfólióját 2017-ben senki nem tervezi elkészíteni. A hétvévenkénti kötelező 120 órás továbbképzés kötelezettségét minden pedagógus figyelemmel kíséri. Ezt érdemes figyelemmel kísérni, mert a három éves kötelező soros lépést le lehet csökkenteni a fizetési kategóriák közötti időszakot egy évvel. A hétéves időszak alatt egy esetben, ha a pedagógus teljesítette a kötelező 120 órás továbbképzést. Megjegyzem, hogy a fizetési kategóriák számát emelni kellene, mivel a 15-ös kategória kevés, nem fedi le minden esetben a nyugdíjig terjedő életpályát.

Fontosnak tartom, hogy minden tantárgy tanítását megfelelő végzettséggel rendelkező pedagógus lásson el. A hiányosságok felszámolása és a meglévő adottságok fejlesztése érdekében a továbbtanulási és önképzési tervek elkészítését az oktatási szükségletek tényleges felmérése és a kompetencia igények meghatározása mellett tervezem.

A pedagógusok szakmai továbbképzését és módszertani megújítását, rövid-, közép és hosszú távú célok megvalósításának mindegyikében szerepel. Végrehajtásához személyes, informális és eszközjellegű erőforrások is szükségesek. A továbbképzéseken való részvétel szándékát minden esetben támogatni kívánom (költségtérítés, helyettesítések és óracserék engedélyezése, szabadnap biztosítása).

A rövidtávú célok esetében mindenképpen szerepel a kötelező minősítésen résztvevő pedagógusok számára belső továbbképzés tartása a „Portfólió” elkészítésének tárgyában, melynek során segítséget kaphatnak az érintettek a feltöltendő dokumentumok (szakmai önéletrajz, szakmai életút értékelése, csoportprofil, tematikus terv, óratervezés, esetleírás, hospitálási napló stb.) elkészítésében.

A tantestület tagjai az elmúlt időszakban az alábbi TÁMOP pályázatokban vettek részt:

- TÁMOP-3.1.5./12-2012-0001 „Pedagógusképzés támogatása” projekt.
- TÁMOP-1.1.1-12/1-2012-0001 Educatio „Intézményi informatikai infrastruktúra fejlesztés a közoktatásban” projekt.
- TÁMOP-3.1.4.B „Köznevelés az iskolában” projekt.
- TIOP-1.2.3-11/1-2012-0271 „Korlátok nélkül energiatakarékosan” projekt.

Az elvégzett tanfolyamok, továbbképzések eredményeiről és tapasztalatairól mindenképpen szükségesnek tartok egy szupervíziót és lehetőség szerint egy adatbankot létrehozni.

10. Az intézmény eredményességének „tanulói” mutatói

Egy iskola munkájának, eredményességének mutatója az iskola iránti érdeklődés. A kedvezőtlen demográfiai folyamatok következtében folyamatosan csökken a közoktatásba belépő diákok száma. Az iskola tanulói létszám adatai az elmúlt öt évben.

	Létszám	HH	HHH	SNI	BTM
2012/2013	263	48	3	4	34
2013/2014	245	32	3	4	18
2014/2015	244	32	4	1	24
2015/2016	226	19			
2016/2017	222	6	-	3	18

A táblázat adataiból látható, hogy a tanulólétszám folyamatosan csökken, öt év alatt másfél osztálynyi tanulóval. Az iskola kötelező felvételi körzete Paks Óváros rész utcáit érinti. Az iskola felvételi kötelezettségének teljesítése után további felvételi kérelmeknek adhat helyt. Ennek köszönhetően a bejáró tanulók között van madocsai, faddi, illetve dunaszengyörgyi diák is. Az elkövetkezendő időszak kiemelt feladatának tekintem a tanulólétszám megtartását, illetve növelését. Az iskola működésének és jövőjének biztosítása érdekében meg kell mutatni az iskola egyedi tolnaikum arculatát és értékeit.

A cél megvalósítása egy beiskolázási marketing stratégiával lehetséges. A marketing abban segít, hogy a minőségi szolgáltatások által az iskola fejlődjön. Fontos, hogy legyen az intézménynek jellegzetes arculata és célja. Így láthatóvá válik a célpiacon a célcsoportok igényei. Az elképzelt beiskolázási marketing terv megvalósítása során kiemelt feladat a jó kapcsolat kiépítése a szülőkkel. Megfelelő tájékoztatásban kell őket részesíteni, megerősítve őket gyermekük iskolaválasztási helyességéről. Arra ügyelni kell, hogy az adott információk korrektek legyenek, csak olyat szabad ígérni, ami teljesíthető.

Fel kell mérni a szülők és a tanulók igényeit kérdőíves módszerrel. A válaszok eredményeinek értékelésekor súlypontozott sorrendet felállítva látható lesz az iskola erősségei és gyengeségei, az utóbbi megváltoztatása érdekében fejlesztési terveket kell készíteni. Az oktatás minden területén jelen kell lenni, hogy versenyben lehessen maradni.

A kommunikációs eszközök terén a marketing-kommunikáció elsődleges feladata a szülők informálása, meggyőzése szolgáltatásunk minőségéről. A folyamatos intézmény, szülő kapcsolat nem egyirányú. A szülők is sokat nyújthatnak észrevételeikkel az iskolának. A

kommunikációs eszközök lehetnek: iskolai honlap, prospektusok, szóróanyagok, plakátok, beiskolázási tájékoztató, házirend és média.

A tanulói beiratkozások nem jelentik a marketing tevékenység befejezését. A beiratkozás napján célszerű a szülők véleményét megtudni arról, hogy miért ezt az intézményt választották. A válaszok súlypontozott rangsorolása és kiértékelése, reflexiója újabb információkat adhat a tevékenység folytatására.

A táblázat adatai szerint azonban a hátrányos helyzetű, sajátos nevelési igényű és a tanulási és magatartási nehézségekkel küzdő tanulók száma nem mutat növekedést. A jelzett kategóriákba tartozó tanulókkal fejlesztő pedagógus foglalkozik. A számokra legalkalmasabb módszerek alkalmazása szakértői vélemény figyelembe vételével történik a rehabilitációs ellátásuk egyéni fejlesztési tervek alapján. A fejlesztő pedagógusnak folyamatos kapcsolatot kell fenntartani a Gyermekjóléti és Családsegítő Szolgálattal.

A hat napközis tanulócsoport (152 fős) létszámának fenntartására törekedni kell, lehetőség szerint növelni.

Az iskola tanulói számos tantárgyi, tanulmányi versenyen és sportversenyen vettek és vesznek részt. Néhány példa 2003-tól 2017-ig:

- Kis Vakond tanodája kezdők országos versenye.
- Zrínyi Ilona országos matematikai verseny.
- Bátaszéki matematikai verseny.
- Metekguru matematikai verseny.
- Öveges József fizika verseny.
- Teleki Pál országos földrajz verseny.
- Hermann Ottó biológiai verseny.
- Kazinczy szépkiejtési verseny.
- Német nemzetiségi verseny.
- Fekete István regényillusztráció verseny.
- Paksi Német Nemzetiségi Hagyományörző Egyesület rajz és kézműves versenye.
- Városkörnyéki úszó verseny.
- Grundbirkozó Diák Olimpia Országos Elődöntője.
- Röplabda diákolimpia megyei döntő.

A szakkörök számának növelése és a versenyeken való részvétel folytatását kiemelt feladatnak tekinteném.

A 2001-ben bevezetett kompetenciamérés azt vizsgálja, hogy a tanulók képesek-e tudásukat alkalmazni további ismeretszerzésre. A felmérés nem a tantervi követelményeket

méri, hanem azt, hogy a tanulók képesek-e ismereteiket felhasználva a mindennapi élethelyzetekhez kapcsolódó problémákat megoldani. Az OKM által kidolgozott mérés célja:

- Segítse az iskolák mérési-értékelési kultúrájának továbbfejlődését.
- Megismertesse a pedagógusokkal a kompetencia alapú mérési eszközöket.
- Biztosítsa az iskolák számára azokat az adatokat és eljárásokat, amelyekkel intézményük helyi szintű objektív értékelést el tudják végezni.
- Biztosítsa az iskolafenntartók számára azokat az adatokat, amelyek segítségével saját intézményeik teljesítményét megbízhatóan összehasonlíthatják az országos adatokkal.

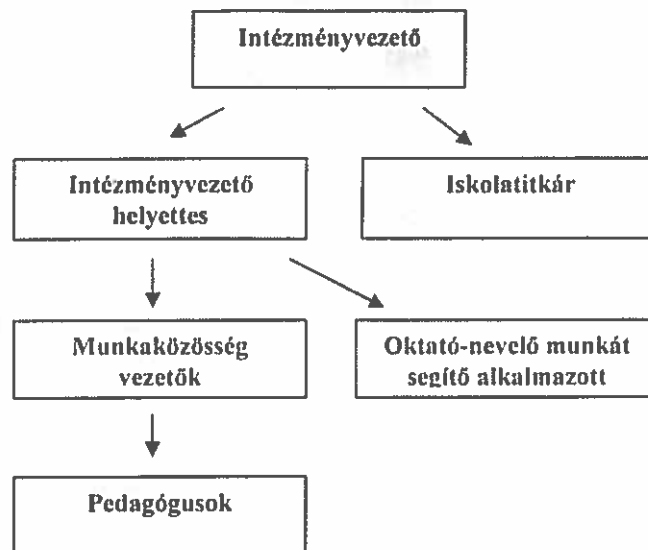
A 2011-től 2016-ig terjedő FIT jelentések, intézményi (matematika és szövegértés mérési területen) jelentések összefoglalói azt mutatják, hogy a kompetenciamérés telephelyén mért átlageredmények nem különböznek szignifikánsan az országos eredményektől. Ennek köszönhetően intézkedési terv készítésére nem volt szükség.

A hatékonyság és eredményesség növelése céljából, vagyis annak érdekében, hogy a kompetenciamérések városi és országos eredményeinél szignifikánsan magasabb értékeket mutassanak hatásosnak vélem belső továbbképzés keretében a nevelőtestület részére a tanítási-tanulási folyamat módszertani, szervezeti keretei, szervezeti formái, munkaformái és az oktatásszervezés szintjei terén továbbképzés tartása.

A nyolcadik osztály elvégzése után a 2015/2016. tanévben az iskola tanulóinak 58 %-a az általa elsőként megjelölt középiskolai intézménybe, 18 %-a második, 12-12 %-a a harmadik és negyedik helyre nyert felvételt. A tanulók 57 %-a szakközépiskolában, 26 %-a gimnáziumban és 15 %-a szakiskolában folytatta tanulmányait. Az eredmények helyi sajátosságot is mutat, hogy a tanulók 57 %-a nem a Vak Bottyán Gimnáziumba, hanem az Energetikai szakközépiskolába jelentkezett. Ez a folyamat a Paks2, Atomerőmű bővítésének megvalósulása esetén növekedni fog.

11. Szervezeti felépítés és kultúra

Az intézmény szervezeti felépítését az alábbi szervezeti diagram mutatja:

Az intézményvezető a közoktatási intézmény vezetője, aki felelős az intézmény szakszerű és törvényes működtetéséért, a takarékos gazdálkodásért, gyakorolja a munkáltatói jogokat és dönt az intézmény működésével kapcsolatban. Egy személyben felelős az intézmény szervezeti és szakmai működéséért. Az általa betöltött szerephez megfogalmazott feladatok többségét nem saját maga, hanem a pedagógus kollegáival együttműködve végzi. Előírt feladatai közül bizonyos feladatokat helyettesének átadhat.

A Közalkalmazotti Tanács, a Szülői Szervezet és a Diákönkormányzat tájékoztatási és véleményezési joggal rendelkezik. A szakmai irányítás felelősei a munkaközösség vezetők.

Az iskola közösséget az iskola tanulóinak, szüleinek és közalkalmazottainak egysége alkotja. Az közalkalmazotti közösség a nevelőtestületből, és az ugyancsak közalkalmazotti jogviszonyban álló iskolatitkár és a pedagógiai munkát segítő pedagógiai asszisztens alkotja.

Külső pályázóként az iskola szervezeti kultúrájának, összetevőjének (Láthatatlan konceptuális alapok. Konceptuális, illetve verbális megnyilvánulások. Viselkedési megnyilvánulások. Vizuális megnyilvánulások, jelképszerűség) megismerését elősegítette szaktanácsadóként az alsós kollegináknak módszertani tréning, és a nyolcadik osztály tanulói számára pályaválasztási tájékoztató tartása során szerzett tapasztalatok, az intézmény pedagógusaival való beszélgetések, az iskola jubileumi évkönyveinek áttanulmányozása és az intézmény formális működését meghatározó dokumentumok kvalitatív és kvantitatív vizsgálata.

Első feladatomban tekinteném a nevelőtestület megismerését figyelembe véve a szervezeti kultúra modellek (klub-, szerep-, személyiség- és a feladatcultúra) közül a feladatcultúra alkalmazását. A szervezeti modell alapelve, hogy a feladatokhoz a feladatok által igényelt személyek kerüljenek. A saját szakterületén kompetens embernek ez a kedvenc szervezeti modellje, hiszen a hozzáértő emberekkel oszthatnak a feladatokon és konstruktívan együttműködhetnek. Ez a kultúra kevésbé hierarchikus jellegű és a következő funkciókat töltheti be alkalmazása során:

- Segítségnyújtást nyújthat az iskolán belüli integráció kialakulásához a közös értékeken, normákon és viselkedésmintákon keresztül.
- Növelheti az iskolán belüli kommunikáció hatékonyságát, csökkentheti a konfliktusok számát és hozzájárulhat az egyetértés kialakulásához a pozíciók és a felelősség elosztása kapcsán.
- Segíthet a külső környezettel való kapcsolatok kialakításáért.

12. Az iskola formális működését meghatározó dokumentumok

Az iskolák formális működését meghatározó dokumentumok a Pedagógiai program, a Helyi tanterv, a Szervezeti és Működési Szabályzat valamint a Házirend. Az iskola nevelő- oktató munkájának legátfogóbb dokumentuma az iskola pedagógiai programja. Minden iskolának van pedagógiai programja, aminek vannak kötelező a köznevelési törvény által előírt elemei, a különbségek abból adódnak, hogy a helyi iskolahasználók igényeit is rögzíti.

A pedagógiai programot az iskola nevelőtestülete fogadja el. Az iskola fenntartója, szakértői véleményekre építve hagyja jóvá. A pedagógiai programnak része a nevelési program. A Deák Ferenc Általános Iskola 12 pontban részletezi a program ezen részét. A program bevezetőjében küldetésnyilatkozatként megfogalmazódtak a XXI. század iskolahasználók igényeinek messzemenően megfelelő képet mutat:

- „Folyamatos hármaskövetelménynek igyekszünk megfelelni: lelkiismeretesen nevelni, magas szinten tanítani és innovatív pedagógiai műhelymunkát végezni.
- Jeles hagyományokra alapozva nyitottak vagyunk minden átgondolt új törekvésre, de közben célunk a biztonság, a stabilitás garantálása.”

A pedagógiai program helyi tanterv része rögzíti az egyes tantárgyak oktatási tartalmának részletes leírását. Itt jelenik meg az iskola egyedisége, saját arculata abban, hogy bizonyos évfolyamon milyen tantárgyat, milyen óraszámban tanít, illetve mi tartozik a tananyagba.

A Nemzeti alaptanterv felmenő rendszerű bevezetése következtében a 2016/2017-es tanévben határozza meg az iskola munkáját egyetlen egységes dokumentum.

A Szervezeti és Működési Szabályzat az iskola, mint szervezet mindennapi működésének rendjét határozza meg. A Pedagógiai program és a Szervezeti és Működési Szabályzat részletezett kérdéskörei megfelelnek az általános elvárásoknak. Az iskola ezen két dokumentuma 2013. március 27-én módosult utoljára. További módosítására jogszabályalkotás, vagy a helyi belső szervezeti és működési rend megváltozása esetén válik szükségessé.

A Házirend az iskola, a tanárok és a tanulók hétköznapi életének az iskola belső világának praktikus belső szabályozása. Meghatározza a tanulmányi tevékenységeken túli jogok és kötelezettségek az iskola hétköznapi életében hogyan jelenjenek meg. Az előírások elsősorban az iskolában folyó munkarendjét szabályozzák és irányt mutatnak a tanulói

magatartásnak és az iskola, mint infrastruktúra használatának. A Deák Ferenc Általános Iskola házirendjének felépítése, szerkezete és a részletezett kérdéskörök megfelelnek. Néhány esetben azonban pontosításra lenne szükség. Az eltérő szabályozás a Házirend „A tanulók feladatai saját környezetük rendben tartásában, a tanítási órák, az iskolai rendezvények előkészítésében” fejezetében a hetesek feladataira vonatkozólag: „Az óra kezdetén a nevelő megérkezéséig felügyelnek az osztály rendjére, a fegyelmezetlen tanulókat figyelmeztetik. Ha az órát tartó nevelő a becsengetés után 5 perccel nem érkezik be a tanterembe, jelzik a tanári szobában”. A nem egyeztetett szabályozás az iskola belső életében tanár-diák konfliktusokat fog eredményezni annak következtében, hogy a hetes vagy a hetesek a házirend mely részét fogják figyelembe venni.

„Az iskolai tanuláshoz nem szükséges dolgok behozatala az iskolába” fejezetben a mobiltelefonok használatával kapcsolatos rendelkezések: „Ha a tanuló a fenti korlátozást, szabályozást megsérti: első alkalommal az órát tartó pedagógus felszólítja, hogy adja át a telefont és csak a tanítás végén adja vissza a tanulónak. Második alkalommal a készüléket a tanuló leadja a titkárságon és a szülő veheti át.” alkalmazása esetén a Ptk. 80. §-ban leírtak és az 1998. évi XXVI. törvény 27. §-át figyelembe véve a személyhez fűződő jogok sérelme történik és ez a Ptk. 84. § (1) bekezdése szerint jogsértés.

A Nemzeti köznevelésről szóló törvény a diákok öltözködésével kapcsolatban nem, de több öltözködéssel kapcsolatba hozható rendelkezést tartalmaz. Az öltözködéssel kapcsolatos előírások szabályozása a Házirendben csak a tanuló testi épségét hivatottak megőrizni jogszerűek. Nem jogszerű az iskolai ünnepélyeken és rendezvényeken az öltözködésre vonatkozó szabályozások. Az iskola Házirendjében „Az öltözködésre vonatkozó előírások” fejezete szerint: „Az iskolai ünnepségeken, valamint az iskolán kívül megtartott ünnepségeken, rendezvényeken ünnepélyes, az alkalomhoz illő ruhában (fehér ing, vagy blúz, illetve sötét nadrág vagy szoknya) jelennek meg. Az ünnepi öltözéket kiegészíti a Deák jelvény.” Nem jogszerű az iskolai ünnepélyeken és rendezvényeken az öltözködésre vonatkozó szabályozások kötelezettséggént való előírása, mivel az öltözködés és a külső megválasztása a tanuló önrendelkezési jogához tartozik, ami Magyarország Alaptörvényében is biztosított.

A jelzett pontosításra szoruló problémák az iskolai élet mindennapos problémáira hívják fel a figyelmet, amelyek konfliktus helyzeteket hozhatnak létre. Szabályozásuk azonban mindenképpen szükséges a tanítási-tanulási folyamatok zavartalan biztosítása érdekében.

13. Kommunikációs viszonyok

Egy iskolai szervezeten belül a mindennapi folyamatszabályozásnak alapvető része, és az együttműködés feltétele a szervezeti kommunikáció. Csak azokat az embereket lehet együttműködtetni, akik tudnak együtt működni, és kommunikálnak egymással ezért a szervezettel együtt tudatosan kell felépíteni és fenntartani.

Az iskolai szervezeten belül a kommunikációt döntően befolyásolja a vezető tehetsége, de befolyásoló tényező a nevelőtestület kommunikációs fejlettsége is.

A szervezetekben állandó a mozgás. Változnak az emberek pozíciói, a csoportok összetétele, ennek következtében az üzenetek nem mindig jutnak el, vagy ha el is jutnak, megkésve jutnak el a címzetthez.

Az iskolai kommunikáció feladata, mint minden más szervezetben is az információk hatékony eljuttatása a címzetthez, illetve a válaszok fogadása. A szervezeti légkör egyik fontos és nélkülözhetetlen eleme, hogy az információk gyorsan, hatékonyan áramolnak a fogadó felé, illetve hogy van-e lehetőségük válaszolni. Ezért egy olyan többszörös kommunikációs rendszert kell létrehozni, amely lehetővé teszi, hogy mindenki mindenkivel kapcsolatba tudjon lépni.

Az iskolai szervezet kommunikációja sokirányú és a címzettek szempontjából eltérő kritériumoknak kell megfelelni:

- Intézményvezető: fenntartó, pedagógusok, kisegítő személyzet, szülők, tanulók.
- Pedagógusok: pedagógusok, kisegítő személyzet, szülők, tanulók.
- Tanulók: tanulók, pedagógusok, kisegítő személyzet.

A felsorolt kapcsolatokban a résztvevők különböző szerepekben jelennek meg, ami befolyásolja az elvárt, illetve a megvalósított kommunikációt.

Annak érdekében, hogy hatékony és eredményes legyen, a kommunikáció az intézményben figyelembe vennem minden esetben a következőket:

- Mit szeretnék kommunikálni?
- Az adott helyzetben mi a kommunikáció legjobb módja?
- Mi lehet a jelentése a fogadó vagy a fogadó csoport számára?
- Az üzenetet a válasz lehetőségével adjam vagy közléssel?
- Visszacsatolással ellenőrzöm és ez alapján módosítom a kommunikációt.

14. Az iskola munkaközösségei

Az intézményben négy (humán, természettudományos, alsós, testnevelés) munkaközösség működik. A nevelőtestület minden tagja részt vesz valamelyik munkaközösségben, sőt többen is.

A munkaközösségek túlterheltsége elsősorban a humán munkaközösséget érinti, ezért külön választanám (a létszám kereteket figyelembe véve) a művészetek és az idegen nyelvi területeket. A honismeret – népművészet – vizuális munkaközösséget a nemzeti népismeret-, a rajz-, az ének és a néptánc tantárgyakat tanító pedagógusok alkotnák. Célszerű lenne egy osztályfőnöki munkaközösséget (alsó és felső tagozat együtt) is létrehozni. Ugyancsak célszerű lenne egy idegen nyelvi munkaközösség létrehozása a nemzetiségi német oktatás hatékonyságának növelése érdekében. Ebbe a munkacsoportba kapcsolódhatna be az orosz nyelv is, ha a Paks2 fejlesztéséből adódó lehetőségek kihasználásra kerülnek.

A munkaközösségek módosítása következtében az azonos szaktárgyakat vagy egy műveltségi területhez tartozó tantárgyakat tanító pedagógusok a szaktárgy tanításában egymást módszertani tanácsokkal, ötletekkel és óralátogatásokkal tudják segíteni.

15. A tanulók közösségei, diákönkormányzat

A diákönkormányzat a tanulók, tanulóközösségek által létrehozott, a tanulók érdekeinek képviselője, jogaik és érdekeik érvényesítésére és igény szerint közös tevékenységük szervezésére alakított szervezet.

A diákönkormányzat tevékenysége a tanulókat érintő valamennyi kérdésre kiterjed. Szabadon dönthet a nevelőtestület véleményének kikérésével saját működéséről, tisztségviselőinek megválasztásáról, anyagi eszközeinek felhasználásáról és egy tanítás nélküli diáknap programjáról.

A diákönkormányzatnak számos joga van a döntési hatáskör mellett egyetértési (Házirend, Szervezeti és Működési Szabályzat, szociális juttatások elemeinek meghatározása, első tanítási óra kezdése), véleményezési (Házirend minden kérdésében, intézményvezető megbízása, iskolai munkaterv) javaslattevési (a nevelési-oktatási intézmény működési rendje és a tanulókkal kapcsolatos valamennyi kérdésben) és szerzett jogok (iskolaszékbe való delegálás).

A diákönkormányzat nem csak jogi, hanem pedagógiai feladatkört is betölt, mivel biztosítja a demokratikus működését, valamint felelős állampolgári tudatra nevel.

Kiemelt feladatnak tekinteném a diákönkormányzat öntevékenységének, közéletiségének erősítését annak érdekében, hogy megtanulhassák jogaik érvényesítését, és egy szervezet működésének szabályait és folyamatait.

A köznevelési törvény 48. § és a 20/120. EMMI rendelet nem írja elő a diákönkormányzatok szervezeti és működési szabályzatának elkészítését. A szabályzat megalkotását mindenképpen támogatnám és segíteném. A szabályzat a diákönkormányzat jogaira és kötelezettségeire vonatkozólag a következő szempontokat javaslom megfogalmazni:

- Diákönkormányzat felépítése: szerkezete, tagok delegálásának módja és létszáma.
- A tagok, képviselők és a felnőtt segítő feladatai jogai és kötelezettségei.
- Tisztségviselők típusai, feladataik, jogkörük, választásuk és beszámolási kötelezettségeik.
- A diák önkormányzati ülések összehívásának rendje.
- Beszámolási kötelezettség.
- A diákönkormányzat pénzügyeinek kezelése, döntési jogkör.
- A diákönkormányzat intézményen belüli és intézményen kívüli kapcsolattartására vonatkozó szabályok és alapelvek.

- Döntéshozatali jogosultságok.
- Aláírási jog.

Célszerűnek és szükségesnek tartom iskolarádió működését és az elektronikus iskola újság szerkesztését. A nagyszünetekben működő rádió a zenés programokon kívül, felhívások és az aktuális események közléseit adhatná. Az iskolai diákközgyűlés tradícióját mindenképpen érdemes folytatni, mert, így a tanulók megélhetik, tapasztalhatják jogaik helyzetét, érvényesülését, illetve a házirendben meghatározottak végrehajtásának tapasztalatait.

16. Az iskola alapítványa

A Gyermekünkért, Jövőnkért Alapítvány célja:

- az iskola eszköztárának fejlesztése,
- a tanulmányi kirándulások, táborozások, erdei iskolák támogatása, tehetséges tanulók versenyzési lehetőségeinek biztosítása, bővítése, eredményeik jutalmazása,
- az iskola sportkörének támogatása,
- a tanulást kiegészítő, segítő rendezvények szervezése,
- az iskolai rendezvények lehetőségeinek bővítése, színvonalának emelése,
- a tanulók munkájának tanévvégi jutalmazása,
- a tanulók körében kifejtett magas színvonalú pedagógus munka elismerése.

Az iskolavezetés feladata az alapítvány népszerűsítése az iskolahasználók és az iskola közvetlen és tágabb környezetében. Ez kettős célt is szem előtt tart, az iskola hagyományainak, hírnevének megismertetése, valamint az alapítvány támogatásokból származó bevételeinek a növelését.

Az alapítvány kezelője és a döntéseket hozó hét tagból álló kuratóriuma dönthetne az iskolavezetéssel együtt a pedagógusok Deák-díjjal való jutalmazásáról. A tanévenként egy pedagógusnak kiosztásra kerülő díj, átadásának időpontja eshetne Deák Ferenc születésének időpontjára október 17-re, egybekötve az iskola névadójáról való megemlékezéssel, ezzel biztosítva az ünnepélyes kereteket.

17. Az iskola hagyományai

A hagyományápolással kapcsolatos ünnepek és megemlékezések, feladatok célja az intézmény meglévő hírnevének megőrzése és növelése, amely a folyamatos megújulás feltétele.

Az ünnepélyek és megemlékezések rendjét a Szervezeti és Működési Szabályzat és az éves Munkaterv határozza meg, amely tartalmazza a megemlékezések időpontját és az ünnepi műsor elkészítésével megbízott pedagógusokat.

Az iskola hagyományos ünnepei:

- A pákozdi csata emléknapja.
- Idősek Világnapja.
- Az aradi vértanúk emléknapja.
- Az 1956-os forradalom és szabadságharc ünnepe.
- Kultúra napja.
- A kommunista és egyéb diktatúrák áldozatainak napja.
- Költészet napja.
- Anyák napja.
- Nemzeti Összetartozás Napja.

A tanulók kötelezően előírt ünnepi viselete, lányok részére a sötét szoknya vagy nadrág és fehér blúz, fiúk részére sötét nadrág és fehér ing, valamint a Deák jelvény viselete.

Fontosnak tartom a tanulóknak az első osztálytól kezdődő szemlélet formálását az ünnepi rendezvényeken keresztül. A megemlékezések egy része osztályfőnöki órákon is lebonyolítható, de többségében iskolai szinten kell megvalósítani az ünnepélyek szervezését. Ez több időt, munkát igényel a pedagógusoktól, de ez megadja egyben az adott ünnep rangját és hozzájárul a tanulók nemzeti identitásuk fejlesztéséhez, hazaszeretetük és az egymás iránti tisztelet növelésére, valamint a kooperatív együttműködésre.

A hagyományápolással kapcsolatos feladatok célja az intézmény hírnevének megőrzése és növelése. Az iskola hagyományápolásának rendezvényei:

- Tanévnyitó.
- Deák-diáknap.
- Családi sport délelőtt.
- Mikulás.
- Karácsony.

- Szülők, pedagógusok jótekonysági bálja.
- Leendő első osztályos tanulók fogadása.
- Farsang.
- Tanévzáró és ballagás.

A rendezvények szervezése és lebonyolítása jelentős többletmunkát igényel a pedagógusoktól, ezért az egyenlő teherelosztás érdekében konszenzuson alapuló feladatelosztást kell megvalósítani.

Az iskola hagyományainak alapvető részét képezi az évenként ismétlődő: erdei program Cseresznyés pusztán, Siófok-Sóstói táborozás, ausztriai és németországi tanulmányi kirándulások.

A tanulók táborokba való bekerülésének feltételrendszerét meg kell határozni és el kell érni, hogy érdem és dicsőség legyen a táborban való részvétel lehetősége.

A hagyományok részét képezi az iskola életében az évente két alkalommal megjelenő „Lapozgató” újság, az iskolarádió szerkesztése, a Deák jelvény, a jubileumi évkönyvek, a képzési profil, az alkalmazott tanulószervezési módok és a kritikai gondolkodást elősegítő interaktív és reflektív tanulási technikák. Az iskola közel másfél évszázadának iskolatörténeti-helytörténeti feldolgozása a kezdetektől napjainkig még nem történt meg. Ez a középtávú célok megvalósításának részét képezhetné.

18. Örökös Ökoiskolai tevékenység

A közoktatási törvény 2003-as módosítása óta a törvény 48.§ (3) bekezdése alapján az iskoláknak a nevelési programjuk részeként el kellett készíteniük, illetve átdolgozni és módosítani a 110/2012 (VI. 4.) kormányrendelet és a 20/2012 (VIII. 31.) EMMI rendelet rendelkezései alapján a saját egészségnevelési és környezeti programjukat. Törvényi kötelezettség szerint minden iskolának feladata intézményi szinten szabályozni és elősegíteni a fenntartható társadalom kialakulását.

Az intézmény először 2007-ben nyerte el az Ökoiskola címet, majd az újr pályázás eredményeként második alkalommal 2011-ben és 2014-ben az Örökös Ökoiskola címet is elnyerte.

A nyolc tagból álló öko munkacsoport tagjai minden tanév elején elkészítik az adott tanév ökoiskolai munkatervét, felhasználva a természettudományi-, osztályfőnök- és a diákönkormányzat munkaterveit.

A célkitűzések (Ökoarculat bővítés. Környezetbarát szemlélet kiterjesztés. Környezet tudatos magatartás gyakoroltatása. Az egészség és a környezet összefüggésének felismertetése.) mellett a munkaterv négy pontban határozza meg a kritérium rendszerét:

- „Az iskola tevékenységének környezetre gyakorolt hatása. Igényes környezet kialakítása és kialakíttatása a diákok körében.
- Az iskola programjában, helyi tantervében kiemelten képviselni a fenntarthatóság pedagógiájának törekvéseit.
- Az iskola valamennyi dolgozója példát mutat a diákoknak a környezetbarát szemlélet, egészséges életvitel és a fenntarthatóság szempontjai figyelembevételével.
- Az iskola minden évben csatlakozik az Ökoiskola Hálózat programjaihoz.”

Az iskola pedagógusai tanítási-tanulási, illetve a tanulásszervezési folyamatok során minden tantárgy keretén belül kihasználják a lehetőséget a környezettudatosság elmélyítésére, alkalmazására és gyakoroltatására. Ezt a munkaterv része „Munkatervnaptár” a tanév hónapjaira lebontva részletezi:

- Ökofaliuság, ökorovat folyamatos frissítése.
- Osztályok közötti tisztasági verseny beindítása a „Zöld osztály” címért.
- Öko témanap.
- „Egészség hónapja” témanap szervezése.
- „Szeresd, óvd, véd” környezetvédelmi vetélkedő.

- Mikulás túra.
- Ökomozi.
- Fuss, ússz, kerékpározz az iskoládért!
- Hermann Ottó biológiai verseny házi fordulója.
- Viz világnapja.
- Madarak és fák napja.
- Te szedd! A tiszta Magyarországért akcióban való részvétel.

Mindezek azt mutatják, hogy az iskola egész éves munkáját, tevékenységét áthatja az öko szemlélet és tevékenység, amely megvalósul tanórák, délutáni napközis foglalkozások, témanapok, iskolai rendezvények, szakkörök, kiállítások, vetélkedők és versenyek, iskolai honlap, szelektív hulladékgyűjtés esetében, valamint a helyi szervezetek kapcsolattartásában.

Az egészségneveléssel és a környezeti neveléssel összefüggő Örökös Ökoiskola tevékenység eredményes, azonban némi finomítással a hatékonyságát növelni lehetne a hagyományos tanulásszervezés mellett a kooperatív tanulásszervezés, a komplex instrukciós tanítási módszer, a kritikai gondolkodást elősegítő interaktív és reflektív tanulási technikák alkalmazásával.

Az iskola Örökös Ökoiskola címmel rendelkezik, így az innováció utolsó szakaszában a beolvasztásnak célja kell, hogy legyen az innováció teljes intézményesítése. Ezt három szinten kell megvalósítani:

1. Pedagógiai szinten:

- A komplex, valós élethez közel álló situációkat kell előnyben részesíteni az előre megtervezett és irányított tanulási folyamattal szemben.
- A passzív szabály- és tudáselsajátítás helyett az aktív, a helyi környezetet felhasználó és környezetért való cselekvés közben történő tanulásszervezésre kell helyezni a hangsúlyt.
- A kizárólag felülről lefelé irányuló kommunikáció helyett figyelembe kell venni a tanulók iskolával, tanítással való nézeteit.

2. A társas kapcsolatok szintjén:

- Az iskolában nem magányos tanárok tanítanak magányos gyerekeket, hanem az egész iskolára jellemző legyen a csapatmunka.
- A társas élet szabályai ne előre meghatározottak legyenek, hanem a diákok felelős részvételével, tárgyalások során alakuljanak ki.

- Az iskola külső kapcsolatai a kölcsönösség elve alapján alakuljanak, és ne csak befogadója, hanem aktív alakítója és kezdeményezője legyen a kapcsolatok építésének.

3. Technika és gazdasági szinten:

- Takarékosan bánni az energiaforrásokkal.
- Csökkenteni a hulladék mennyiségét.
- Az iskola külső és belső környezetét esztétikusan kialakítani.
- Megteremteni az egészséges munkavégzés és tanulás feltételeit.

19. Nemzetiségi német nyelv oktatás

A nemzetiségi német nyelv oktatása 1970-től történik. Bevezetése a paksi iskolák között elsőként történt. Az iskola és a Német Nemzetiségi Kisebbségi Önkormányzat partneri kapcsolata közel másfél évtizede folyamatos és kölcsönös.

A német nemzetiségi nyelv és irodalom oktatása csoportbontásban heti 5 órában, valamint a nemzetiségi népismeret heti 1 órában történik. 2007-től a heti 5 német nyelvi óra egyikét tánc és nemzetiségi játékok alkották. A mindennapos testnevelés bevezetése óta a testnevelési órák keretében történik az alsó tagozaton az 1-3. évfolyamon a néptánc oktatása.

A német nemzetiséghez nem tartozó tanulók részére, integrált oktatás keretében történik a tantárgyi struktúrákba, tantervi követelményekbe beépítve a kisebbség kultúrájának, képzőművészetének, zenei világának, népművészetük ágainak és életmódjuk megismertetése.

A településen élő nemzetiség kultúrájának megismerésének tanórán kívüli tevékenységek: szakkörök, hagyományörző rendezvények, kiállítások szervezése, szabadidős tevékenységek, táborozások, színház-, múzeumok és hangversenyek látogatása során valósul meg. A településen élő német nemzetiség kultúrájának megismerését szolgáló népismeret 14 témakört részletez:

- A magyarországi németek történelme a betelepüléstől napjainkig.
- A magyar és német nyelv egymásra hatása, az egymástól átvett és használt szókincs.
- A jellegzetes sváb falu képe.
- A jellegzetes sváb parasztház formája.
- A sváb paraszti élet hétköznapijai.
- A svábság ruházatának megismerése.
- A svábság étkezési szokása.
- A svábság körében élő családi és egyházi ünnepek és az azokhoz kötődő szokások.
- A sváb dalok, táncok, hangszerek bemutatása, közös tanulása és gyakorlása.
- A svábság jelképei.
- A svábság napjainkban működő szervezetei, kulturális egyesületei.
- A német nyelvű média működése.
- A legkiemelkedőbb magyarországi németek tevékenysége.
- A svábság és a német anyanemzet mai kapcsolata a testvárosi együttműködés bemutatása.

A német nemzetiség nevelés-oktatás sajátosságai közé tartozik, hogy általános célja és feladata megegyezik a többségi oktatásával, sajátossága, hogy intézményi feltételek között biztosítja a kisebbség nyelvének tanulását, a kisebbség nyelven való tanulást, a kisebbség történelmének, szellemi és anyagi kultúrájának megismerését és a hagyományőrzést.

Az iskola eddigi hatékony német nemzetiségi oktatását és az elért eredményeit figyelembe véve célszerű lenne a Pedagógiai program „Küldetésnyilatkozatába” a következőket beemlíteni: A német nemzetiségi oktatás megvalósítja az iskolai nevelés- és oktatás általános céljait és feladatait, és biztosítja a német nyelv tanulását, a magyarországi németek történelmének, szellemi és anyagi kultúrájának megismerését, a hagyományőrzést és teremtést, az önismeret kialakítását, valamint a kisebbségi jogok megismerését és gyakoroltatását.

Célszerű lenne egy nyelvi munkaközösséget létrehozni az angol és német nyelv, nemzetiségi népismeret-, rajz-, ének és néptánc tantárgyak vonatkozásában.

Az iskola hagyományőrzési sorát bővíthetné a német nyelvű tantárgyi-, vers- és prózamondó versenyeken való részvétel, illetve két tannyelvű osztályünnepélyek tartása.

A könyvtár nemzetiségű német részének (szakmódszertani kézikönyvek, tankönyvek, szótárak, németnyelvű és kétnyelvű adathordozók) bővítésével, nyelvi labor kialakításával, a 8. osztályos tanulók minél nagyobb számban nyelvvizsgáig való eljuttatásával, az anyanyelvű környezetben való táboroztatással, valamint Paks testvérvárosával (Reichertshofen) és a Német Nemzetiségi Önkormányzattal való kölcsönös jó kapcsolat további fenntartásával a minőségi nemzetiségi német nyelvoktatás minden eleme a hatékonyság, az eredményesség és a méltányosság megvalósulhat.

20. Együttműködés, kapcsolattartás, szülői partner kapcsolatszervezés

Az együttműködések, partneri kapcsolatok kiépítése a közvetlen és a közvetett partnerek bevonásával történik. Az iskola fenntartója és a működtetője 2017. január 1-jétől a Klebelsberg Intézményfenntartó Központ Szekszárdi Tankerülete. A kapcsolattartás területei közé tartozik a nevelési-oktatási, egészségügyi-, gyermekvédelmi-, felvételi- pályaválasztási és továbbtanulási feladatok. Az intézmény nem önálló gazdasági egység, ennek következtében a fenntartó ellenőrzi a hatékonyságot, eredményességet, törvényességet és a gazdaságos működést. A fenntartóval való együttműködés során a kölcsönös bizalomra épülő munkakapcsolatot kell kiépíteni.

Paks Város Önkormányzatával való építő jellegű kapcsolat ápolása és folytatása szükségyszerű.

Az intézményben működő közösségek közül kiemelném a nevelőtestület, a diákönkormányzat, az osztályközösségek és a szülők szerepét.

Külső pályázóként fontos feladatommak tekinteném a nevelőtestület megismerését. Véleményük megismerésével az arányos teherelosztás elvét figyelembe véve kerülne kialakításra az optimális munkafeltételek a minőségi oktatás alapelveinek figyelembevételével.

A diákok önszerveződésének színtere a diákönkormányzat, melynek működésében két pedagógus segíti őket. Eredményes együttműködésüket figyelembe véve, továbbra is be kell vonni a tanulókat az iskolai események szervezésébe.

Az osztályközösségek bevonása az iskolai közösségi munkába a diákönkormányzat és az osztályfőnökök által történik.

A szülőkkel való kapcsolattartás formáin túl (szülői értekezlet, fogadóóra, iskolai rendezvények, írásbeli tájékoztatás, tanulói ellenőrző könyv, e-napló) szülői fórumokon lenne hatékony az iskolával kapcsolatos fejlesztési elképzeléseket megismertetni.

A szülőkkel való még szorosabb kapcsolat kialakítását tervezném. Megvalósításában fontos szempont, hogy az iskola pedagógusai, személyzete és a szülők közötti kapcsolat kölcsönös tiszteleten, nyitottságon és a személyes vonatkozású információk diszkrét kezelésén alapuljon. Ennek érdekében szükségesnek tartom egy foglalkozási moderátor tervezet létrehozását, a partnerkapcsolat kiépítése és a szülői elvárások, igények felmérése témában, melyet minden osztályfőnök alkalmazna szülői értekezletén. Előzmény:

partnerkapcsolat kiépítés és a szülői elvárások, igények felmérése egy 21 pontból álló kérdőív felhasználásával. Cél: egyetértés és együttes cselekvési, valamint foglalkozási terv létrehozása a hatékonyabb együttműködés érdekében.

Az intézmény külső kapcsolatának formái és módjai között szerepel: hivatalos ügyintézés levélben vagy telefonon, közös értekezletek, szakmai előadások, módszertani bemutatások, intézményi rendezvények látogatása és közös ünnepélyek.

Az iskola meglévő külső gazdasági és kulturális kapcsolatainak fenntartását, ápolását alapvetőnek tekintem. Az iskola működését meghatározó és ellenőrző partnerek között szerepel: óvodák, társintézmények, középiskolák, Pedagógiai Szolgáltató Központ, Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat, egyházak, alapítványok, Paks Város Önkormányzata, Rendőrség, Paksi Atomerőmű Zrt., Városi Múzeum, Pákolitz István Könyvtár, Német Nemzetiségű Önkormányzat, sportegyesületek stb.

Az intézményvezető feladata, hogy kölcsönös, kooperatív együttműködésen alapuló kapcsolatot tartson fenn a szervezetekkel és intézményekkel. Fontos az iskola eddigi sikeres és hatékony tevékenységének bemutatása, megismertetése és jelen lenni a város kulturális életében.

21. Összegzés

A Paksi Deák Ferenc Általános Iskolának helye kell, hogy legyen Tolna megye általános iskoláinak palettáján.

Céлом annak segítése, hogy az iskola eddigi eredményeire és hagyományaira építve feleljen meg a harmadik évezred iskolahasználók igényeinek.

Az iskola minden dolgozójának szeretném a jó munkahelyi légkört, a megfelelő és időbeni tájékoztatást, nevelési-oktatási kérdésekben a következetességet, valamint a korszerű oktatástechnológiai eszközöket biztosítani. Az iskola diákjainak pedig azt, hogy a Deák Ferenc Általános Iskolát „második otthonuknak” tekintsék és a tanulásban örömet leljék.

Ehhez kérem az iskola tantestületének, és minden dolgozójának, a szülők és a diákok közösségének, a nemzetiségi önkormányzat és a fenntartó támogatását.